Donderdag, 3 December 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 8770

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Britse vloot voor Tunis.

Vijandelijke schepen op weg naar Tunis vernietigd.

„Isaac Sweers" bij Afrikaanse invasie verloren.

Darlan stelt een Franse Imperiale Raad in.

BESPREKINGEN OVER DAKAR EN FRANSE VLOOT.

GEALLIEERDEN SNIJDEN VERKEERSWEG TUSSEN BIZERTE EN TUNIS DOOR.

Gemeld wordt, dat de troepen van Generaal Anderson een gedeelte van de verkeersweg hebben veroverd, die Tunis en Bizerte verbindt waardoor de laatste verbinding over land tussen de twee sterkten van de As in Tunis is doorgesneden.

Het bericht kwam van de Marokkaanse radio en is niet bevestigd door het Geallieerde Hoofdkwartier. Met deze winst zou de vijand te Bizerte eenwel geïsoleerd worden en zou de enige weg voor hem om te ontsnappen die over zee zijn.

Volgens mededeling van Radio Berlijn zouden de Geallieerde troepen de defensielinies van de As voor Tunis en Bizerte bereikt hebben. Hiervan werd geen verdere uitleg gegeven.

De radio van Marokko zeide ook, dat de Geallieerde troepen de hoofdstrijdkrachten van de As tussen Gabes en Sfax bestrijden. Noordamerikaanse en Franse troepen zouden volgens een vroegere bekendmaking de Tunische kustweg ten Noorden van Gabes hebben doorgesneden waardoor de vijand in Tunis over land van de Libyse basis Tripoli is afgesneden (Londen, (AP) 2.12).

BESLISSENDE SLAG OM TUNIS EN BIZERTE?

De beslissende slag om Bizerte en Tunis is klaarblijkelijk gaande, waarbij de Britse en Noordamerikaanse troepen samenkomen naar de door bommen gehavende sterkten van de As na een Duitse tegenaanval, welke de hevigste gevechten in de Tunische campagne veroorzaakte, te hebben verpletterd. De aanval was gericht op de Geallieerde linies in de buurt van Tebourba, een belangrijk spoorwegknooppunt op 32 kilometer ten Westen van Tunis en 56 kilometer ten Zuiden van Bizerte. Het Hoofdkwartier verklaarde, dat de nazies hevige verliezen leden in hun mislukte tegenaanval. Hierbij hoopten zij waarschijnlijk de wig af te snijden, die de Geallieerden hadden gedreven tussen de twee havens. Hevige gevechten worden evenens gerapporteerd rond Mateur, 20 kilometer ten Zuiden van Bizerte, waar een Geallieerde colonne naar de kust oprukt. De Britse en Noordamerikaanse vliegtuigen hamerden uit de lucht op den vijand met een toenemende furie. Zij concentreerden hun aanvallen in het bijzonder op de vliegvelden van As.

De druk vergrotende kwam de Britse Marine in actie met haar grote kanonnen, teneinde den vijand van zee uit te hinderen. Het nieuws omtrent de actie van de vloot wordt in Londen beschouwd als een teken, dat het Geallieerde offensief snel het hoogtepunt nadert. Terwijl de slag klaarblijkelijk zijn beslissing naderde, waren er aanwijzingen, dat de Geallieerden op het punt stonden de Franse Westafrikaanse basis Dakar zonder bloedvergieten te verkrijgen en daarmede een kostbaar deel van de Franse vloot, dat daar gestationneerd is. Ingelichte bronnen zeiden, dat de beslissing om Dakar te openen voor de Geallieerden het resultaat zou zijn van de conferenties, die te Algiers gehouden worden tussen Pierre Boisson, Gouverneur-Generaal van West Afrika, Darlan en de Geallieerde militaire gezagsdragers.

Wat de situatie echter ingewikkeld maakte, was de vijandige houding van de Strijdende Fransen ten opzichte van Darlan, den vroegeren Opperbevelhebber van de strijdkrachten van Vichy, die naar de Geallieerden overging na de instelling van een „Imperiale Raad" bekend maakte om Noord-Afrika te besturen tot Frankrijk is bevrijd.

Gisteravond opende de radio van de Strijdende Fransen te Brazzaville in Æquatoriaal Afrika een nieuwe tirade tegen Darlan, waarbij hij tweemaal verrader werd genoemd (Londen, (AP) 3.12).

DE VLOOTVERLIEZEN BIJ INVASIE NOORD-AFRIKA.

Albert V. Alexander zeide in een verklaring over de vlootoperaties in verband met de Noordafrikaanse landingen, dat voor de eerste maal een duikboot tot zinken werd gebracht door een torpedo van een vliegtuig. De inlichtingen over de aanvallen op de vijandelijke duikboten zijn nog niet volledig, maar reeds is bekend, dat meer dan 30 aanvallen de vernietiging of beschadiging aan vijandelijke duikboten hebben veroorzaakt. In het Lagerhuis zeide Alexander, dat de torpedojagers „Brook" en „Martin" verloren gingen. Toen hem gevraagd werd of het Franse slagschip „Jean Bart" buiten gevecht werd gesteld door de duikbombardementen of het kanonvuur te Casablanca, zeide Alexander in een schriftelijk antwoord: „De Britse strijdkrachten namen geen deel aan de operaties bij Casablanca, dat binnen het Noordamerikaanse gebied van verantwoordelijkheid viel. De Noordamerikaanse marine-autoriteiten gaven geen geen officieel verslag uit over het geval."

De Britse verliezen omvatten ook het vliegdekschip „Avenger", 2 kotters, 1 sloep, 1 mijnenveger en een luchtafweerschip. Een Nederlandse torpedojager ging eveneens verloren. De Geallieerde vlootverliezen zijn belangrijk kleiner dan verwacht werd, zeide Alexander, en veel minder dan de vijand beweerde.

Onder het vloot-escorte bevonden zich Canadese corvetten, Poolse, Nederlandse en Noorse vlooteenheden. De expeditie voer in drie gedeelten.

Een uit de Verenigde Staten landde bij Casablanca en andere plaatsen in Marokko. Twee van Engeland landden te Algiers en Oran. Onder de convooien bevonden zich Noordamerikaanse, Britse, Belgische, Noorse, Nederlandse, Deense en Poolse koopvaardijschepen.

Alexander herhaalde ook het communiqué van de Admiraliteit, waarin werd gezegd, dat 2 torpedojagers en 4 transportschepen tot zinken werden gebracht uit een convooi van de As, dat naar Tunis voer. Later identificeerde hij de Nederlandse torpedojager, welke tot zinken kwam, als de „Isaac Sweers" De twee kotters, die verloren gingen waren de „Walney" en de „Hartland" Het depôt-schip was de „Hecla", de mijnenveger was de „Algeriene" en het luchtafweerschip de „Tynwald" (Londen, (AP) 3.12).

TEGENAANVAL VAN DE AS IN TUNIS AFGESLAGEN.

Een Geallieerde zegsman deelde mede, dat de Noordamerikaanse en Britse troepen, die de ring rond Bizerte toehalen, de grootste Duitse tegenaanval van de Tunische campagne hebben teruggeslagen met „zware verliezen" voor den vijand.

De tegenaanval werd afgeslagen, ten Noorden van Tebourba, een kruispunt van wegen, in de ring van de vijandelijke defensie rond Tunis, dat door de Geallieerden bezet was.

Intussen vlogen Noordamerikaanse P-38 gevechtsvliegtuigen en Britse Spitfires over Tunis en schoten zij 8 Duitse vliegtuigen neer met verlies van 1 gedurende de laatste 24 uur.

Noordamerikaanse Vliegende Forten die in samenwerking met de nachtelijke aanvallers van de Royal Air force opereerden, lieten het vliegveld El Aouina te Tunis haast geheel vernietigd liggen.

Officieel wordt medegedeeld, dat lichte bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen opereerden boven de voorste Geallieerde troepen. De Britse Koninklijke Marine hielp tevens bij het bieden van dekking voor de opmars van de Geallieerde strijdkrachten (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 2.12).

VLOOTGEVECHT OP DE MIDDELLANDSE ZEE.

6 Vijandelijke schepen tot zinken gebracht.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat 4 vijandelijke schepen en 2 vijandelijke escorterende torpedojagers tot zinken werden gebracht uit een convooi, dat op weg was naar Tunis. Dit vond plaats in een pittig gevecht met de Britse strijdkrachten in de nacht van 1 op 2 December.

De Britse torpedojager „Quentin" werd later tot zinken gebracht bij een aanval door vijandelijke duikbommenwerpers en torpedovliegtuigen.

Onder de Britse strijdmacht bevonden zich 3 kruisers onder het commando van Schout bij Nacht Harcourt. Het communiqué zeide: „In de nacht van 1 op 2 December bestreden lichte strijdkrachten onder commando van Schout bij Nacht C.H.S. Harcourt een vijandelijk convooi, dat op weg was naar Tunis. Dit convooi werd tevoren waargenomen door luchtverkenningen bij dag en contact werd door onze schepen kort na middernacht gemaakt.

Toen het werd aangevallen verspreidde het vijandelijke convooi zich en gaf rook af tijdens het pittige gevecht, dat volgde. 4 Vijandelijke schepen en 2 escorterende torpedojagers werden tot zinken gebracht of als brandende wrakstukken achtergelaten.

Onze strijdkrachten leden bij deze actie geen verliezen noch schade. Zij bestonden uit de kruisers „Aurora", „Sirus" en „Argonaut" en 2 torpedojagers, de „Quiberon" en de „Quentin". Later op de morgen werd onze strijdmacht, terwijl zij zich terugtrok naar haar basis, aangevallen door vijandelijke duikbommenwerpers en torpedo-vliegtuigen. De „Quentin" werd getroffen en kwam tengevolge daarvan tot zinken.

Gemeld wordt, dat het grootste deel van zijn bemanning, met inbegrip van den bevelvoerenden officier, werd gered. De naaste bloedverwanten van de gesneuvelden zullen zo spoedig mogelijk in kennis worden gesteld" (Londen, (AP) 3.12).

EEN FRANSE IMPERIALE RAAD.

Wes Gallagher seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

Admiraal Darlan maakte bekend, dat hij een „Imperiale Raad" heeft ingesteld om Noord-Afrika te besturen en „de belangen van het Franse Imperium te verdedigen" tot Frankrijk bevrijd is. Darlan, die optreedt als Hoge Commissaris voor Noord-Afrika in overeenstemming met de Geallieerden en die volhoudt, dat hij de opdracht van Pétain vervult, zou volgens het officiële Franse nieuwsagentschap „alle functies van het Hoofd van Staat" op zich genomen hebben.

Darlans stelling is, dat Pétain gevangene van de nazies is en zelf niet kan optreden. In zijn Raad hebben drie Franse Gouverneurs Generaal van Noord- en West-Afrika zitting. Deze zijn Generaal Auguste Nogues van Marokko, Pierre Boisson van Frans West Afrika, waartoe Dakar behoort, en Yves Chatel van Algerië (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 2.12).

GENERAAL CLARK GEDECOREERD.

Generaal Eisenhower decoreerde persoonlijk Luitenant Generaal Mark Clark met de Medaille voor Onderscheiden Dienst voor „buitengewone en karakteristieke leiding, een gezond oordeel en bizondere militaire qualiteiten" bij het uitvoeren van de gevaarlijke en geheime missie in Afrika vóór de bezetting (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 2.12).

WAARNEMEND COMMANDANT IN ENGELAND.

Gemeld wordt, dat Generaal Majoor Russel Hartle tijdelijk het bevel voert over het Noordamerikaanse leger in het Verenigd Koninkrijk tijdens de afwezigheid van Luitenant Generaal Dwight D. Eisenhower. Eisenhower is in het actieve commando over de Geallieerde expeditie in Noord-Afrika (Londen, (AP) 2.12).

Het nieuws van vandaag.

Het uur nadert voor de Duitsers en Italianen in Tunis nu de Geallieerden klaarblijkelijk krachtige aanvallen hebben geopend. Een poging van de Duitsers tot een tegenaanval werd op verpletterende wijze afgeslagen door de Geallieerden en de Duitsers leden volgens officiële berichten „zware verliezen". De havens Bizerte, Tunis, Tripoli, Gabes enz., worden doorlopend aangevallen door de Noordamerikaanse en Britse vliegtuigen, terwijl de Britse vloot zich thans begeven heeft in de Straat van Sicilië om de druk op den vijand te vergroten. Van zee uit worden de As-strijdkrachten nu gebombardeerd, terwijl de scheepvaart wordt aangevallen. Een convooi, dat op weg was naar Tunis, werd uitgeroeid door de Britse vlooteenheden. 2 Torpedojagers en 4 voorraadschepen gingen eraan. Hierbij leden de Britten niet eens schade. Later werd echter een torpedojager door vijandelijke vliegtuigen tot zinken gebracht (blz. 1).

Lord Albert V. Alexander, de Eerste Lord der Britse Admiraliteit, heeft nu de verliezen van de vlootstrijdkrachten **bij de invasie van** Noord-Afrika bekend gemaakt. Deze zijn 1 Brits vliegdekschip, de „Avenger", 2 Britse torpedojagers, 2 kotters, 1 sloep, 1 mijnenveger en een luchtafweerschip. De Nederlandse torpedojager „Isaac Sweers" ging verloren. Deze verliezen zijn evenwel heel wat minder dan Berlijn wilde doen voorkomen (blz. 1).

In Noord-Afrika zelf hebben nog besprekingen plaats over de vraag of Dakar door de Geallieerden zal mogen worden gebruikt. Als Darlan hiertoe toestemming geeft zal hij zeker enkele concessies vragen. Reeds plaatste hij zich aan het hoofd van geheel Frans Afrika en stelde hij een „Imperiale Raad" in, waarin de drie Gouverneurs-Generaal van de gebieden zitting hebben (blz. 1).

In Rusland worden de offensieven der Sovjets voortgezet. Vooral aan het Centrale front boeken de Russen winsten. Rzhev is vrijwel geheel omsingeld en een Duitse sterkte ten Zuid-Westen daarvan werd verpletterd. Bij Velikie Lukie maken de Russen onder Generaal Mihailov goede voortgang. Bij Stalingrad consolideren de Russen meer hun stellingen, terwijl van de Caucasus nog niets gemeld wordt (blz. 3).

In de nacht deed de Royal Airforce wederom een aanval op Duitsland. Frankfurt was het voornaamste doel van de Britse vliegtuigen, waarvan 6 niet terugkeerden.

Over het eerste oorlogsjaar van de Verenigde Staten sprak de Noordamerikaanse Secretaris van Marine, Frank Knox. Knox noemde dit jaar een „goed begin", doch wees erop, dat het nog slechts „een begin" is (blz. 3).

Nazies „ontbinden" de R.K. Kerk in Polen.

Kerken mogen zich inrichten als „Verenigingen".

Niemand beneden 21 jaar mag lid worden van zulk een „vereniging"

Gouwleider Forster zegt, dat R. K. Kerk en Patriotisme één en dezelfde zaak zijn.

De kerkvervolging in het door Duitsland bezette Westelijke deel van Polen is thans in een nieuw stadium gekomen. Alle kerkgenootschappen zijn door de Nazies „ontbonden". In de practijk komt het hierop neer, dat de kerkgenootschappen zich als „verenigingen" mogen organiseren, met dien verstande, dat lieden van verschillende nationaliteit niet lid van eenzelfde „vereniging" kunnen zijn. Deze maatregel treft allereerst de R.K. Kerk, waartoe in West-Polen 90% van de bevolking behoort.

Deze nieuwe organisatie zou komen te vallen onder de jurisdictie van Gestapo-baas Heinrich Himmler. Leden van de „verenigingen" zouden een regelmatige contributie tot behoud van hun lidmaatschap moeten betalen; niemand beneden 21 jaar zou lid kunnen worden; parochiële organisaties van philantropisch, sociaal, cultureel of godsdienstig karakter zouden niet meer mogen bestaan. Geen orden of congregaties zouden meer worden toegestaan te arbeiden en daar men tot zijn 21e jaar geen lid kon worden, zou men vóórdien zich ook niet op de studie voor het priesterschap mogen toeleggen.

Graaf Eduard Raczynski, Minister van Buitenlandse Zaken van de Poolse Regering te Londen, deelde dit mede en voegde erbij, dat het Vaticaan officieel van deze „ontbinding" op de hoogte was gesteld, echter eerst vlak voordat het decreet afkwam. De Poolse Ambassadeur bij de Heilige Stoel had hierop nog een heftig protest laten horen, natuurlijk zonder gevolg.

Minister Raczynski zeide voorts, dat de Heilige Stoel zich wel bewust was van de draagkracht van dit besluit, verklaard had dat een organisatie op verenigingsgrondslag radicaal in strijd is met het begrip kerk, dat uitsluiting van lidmaatschap op grond van nationaliteit een bespotting van de godsdienst was, en dat dienovereenkomstig besloten was van nu af aan het godsdienstig leven **in het geheim** voort te zetten. Niet dat het Vaticaan de namen van de leiders geheim zou houden, daar is de Kerk niet bevreesd voor, maar ten behoeve van de geestelijke verzorging van Haar kinderen zou het overige in stilte plaats vinden. Tot hoofden van de nieuwe organisatie werden benoemd Bisschop Valentinus Dymek van Poznan (een geboren Pool) en Pater Hilarius Breitinger O.F.M. (een...... Duitser en...... lid van een Orde!). Beiden kregen de niet-hiërarchische titel van „supervisor". De benoeming van den Duitsen pater was zeer diplomatiek en vond plaats in verband met de hervatting der betrekkingen met de Duitse autoriteiten, die immers met een Pool niet willen praten.

Bisschop Valentinus Dymek heeft al sedert October 1940, dus reeds meer dan 2 jaren, huisarrest van de Nazies. Hij was een van de laatste bisschoppen, die door de Duitsers van Hun Stoel verjaagd werden bij de „liquidatie" van 6 of 7 bisdommen in West-Polen. Poznan, de residentie van Mons. Dymek, telt 250.000 katholieken. Voor de oorlog had de stad 30 kerken en 47 kapellen; thans zijn er nog slechts 2 voor de Polen en 1 voor de Duitsers.

Behalve Raczynski heeft ook de Duitse gouwleider Forster toelichtingen op de getroffen maatregelen gegeven. Forster schreef in „Ostdeutscher Beobachter", dat deze maatregelen het begin zijn van „onze eerste taak, namelijk om de R.K. Kerk uit te roeien, omdat de R.K. Kerk steeds een bolwerk van Patriotisme is, omdat zij elk volk tot zijn recht laat komen. Thans is de Polen in deze Kerk weer een bolwerk van de Slaven. In Pommeren willen wij thans beginnen alle sporen van Poolse gedachte en cultuur te verdelgen en daarom moeten wij allereerst beginnen met de R.K. Kerk aldaar te vernietigen, omdat Pools patriotisme en R.K. Kerk een en dezelfde zaak zijn."

Verderop schrijft Forster, dat men zal aanvangen met de geestelijken, „die onder de dekmantel van de godsdienst anti-Duitse denkbeelden en gevoelens verspreiden."

Voorts: „Wij zullen dit gebied als proef-veld beschouwen voor een reeks van godsdienstige maatregelen om later voort te kunnen gaan in andere geannexeerde gebieden."

* * *

Zoals men weet zal op het feest van Maria's Onbevlekte Ontvangenis, 8 December, een Poolse gebedsdag worden gehouden. In Londen zal een H. Mis pontificaal worden opgedragen door den daar aanwezigen Poolsen Bisschop Karel Radonski.

Curaçao.

DE JOODSE TREURDIENST.

Tijdens een eenvoudige en indrukwekkende bijeenkomst verenigden zich gisteren om 17 uur de leden van de Nederlands Portugees Israëlietische Gemeente „Mikve Israel", van de Nederlands Hervormd Israëlietische Gemeente „Emanu-El", van de Synagoge Vereniging der Asjkenarische Israëlieten op Curaçao en talrijke andersdenkende burgers van Curaçao om op biezondere wijze het gruwzame leed te overdenken, dat Hitler over de Joden in Europa gebracht heeft.

Het Gouvernement van Curaçao was vertegenwoordigd door den waarnemend Gouverneur Doctor Cornelius Süthoff.

Het orgel zette in en de dienst begon. Rabbijn Isaac Jessurun Cardozo reciteerde vervolgens de smeekbeden in het Hebreeuws. Nadat deze beëindigd waren, speelde weder het orgel en werden de deuren van de H. Arke geopend, terwijl alle aanwezigen opstonden.

Rabbijn Mortimer Alvarez Correa sprak nu gedeeltelijk in het Hebreeuws en gedeeltelijk in het Nederlands de gebeden uit voor het Herstel van het Koninkrijk der Nederlanden, voor de overwinning van het Recht, voor de Leden van het Koninklijk Huis, voor den Gouverneur en voor alle aanwezigen. Toen de Rabbijn zijn gebeden had uitgesproken, werd een H. Wetsrol uit de Arke genomen, terwijl het orgel speelde. Hierna hief Rabbijn Is. Jesurun Cardozo een klaagzang aan in verband met de verwoesting der Godshuizen en de onderdrukking van de gelovigen aller belijdenissen.

Vervolgens droeg Rabbijn M. Schmukler „El Malé Rachamim" voor, het welk een gebed is voor de zielerust van de omgekomenen bij de massa-slachtingen.

Rabbijn Is. Jessurun Cardozo sprak nu in het Nederlands een gebed uit om erbarmen en bijstand aan hen, wier lot onbekend is. Dit werd gevolgd door „El Rachoem". dat door den Rabbijn gezongen werd en vervolgens door een jongenskoor. Tijdens deze zang werd de H. Wetsrol weder teruggebracht en de H. Arke gesloten.

Vooral de laatste twee gebeden „El Malé Rachamim" en „El Rachoem" waren van een roerende en aangrijpende schoonheid, die, hoewel voor de aanwezigen van onbegrepen zin, door hun uitdrukkingswijze, die van diepe smart getuigde, het grenzenloze leed weerspiegelden, dat er leeft in zovele geesten en harten onzer Joodse medeburgers en dat ook in niet mindere mate alle burgers van Curaçao moet getroffen hebben.

Rabbijn Is. Jessurun Cardozo betrad nu het spreekgestoelte tot het uitspreken van zijn predicatie:

„Van wie, van wat moet ik u spreken en waarmede moet ik mij tot u richten", aldus in deze geest begon de gewijde spreker. „Nu gij allen met stomheid geslagen zijt en in woordenloze smart ter neder zit, rust op mij de zware taak te spreken. Nu een leed van overstelpende weedom uw monden gesloten heeft, moet ik uw gevoelens vertolken. Maar ook ik kan niet spreken. Bij zulk een verdriet zoals ons heden trof, is ook mijn mond gesloten. Wij kunnen niet spreken over hetgeen ons allen geheel vervult. Wij kunnen de pijn niet dragen, dat aan deze smart gehoord worde. Ik wek u dan ook op mede te bidden tot Onzen God. Hier kunnen wij slechts onze toevlucht nemen tot het eeuwenoude Klaaglied tot den Heer"

Hierop citeerde de Rabbijn de hartverscheurende texten uit het Klaaglied, dat in de loop der eeuwen door dit telkens zo wreed geslagen volk tot God gericht werd.

Na het klaaglied volgde de smeekzang: Hasjiwénoe in het Hebreeuws gezongen door den Rabbijn.

Tot slot bedekte Rabbijn Is. Jessurun Cardozo zich het hoofd met het liturgisch gewaad en sprak hij over alle aanwezigen de zegen uit: „God zegene en behoede u allen!"

En hiermede was deze treurdienst ten einde.

De soberheid van de plechtigheid en het bijkans geheel wegblijven van het eigen menselijk woord, maar het geheel teruggrijpen naar het Godgewijde Woord uit de oude Boeken van de Joodse Godsdienst, legden getuigenis af van een smart, die niet te bespreken en te peilen is. Hier werd de roerige mens stil en zijn hoogste smart lag open en bloot voor God. Hier kon al wat menselijk was, slechts pijn doen.

Over gans de wereld treurden gisteren de Joden en met hen allen, die God en de mensen beminnen. Moge deze massale rouw en smart het hart van God vertederen, opdat Hij in Zijn Barmhartigheid een leed verzachte, dat slechts door Hem ten volle begrepen wordt.

DE GOUVERNEUR WEER TERUG.

Gisteren keerde Zijne Excellentie Doctor Petrus A. Kasteel, Gouverneur van Curaçao, in Zijn residentie terug. Zijne Excellentie heeft een bezoek gebracht aan Porto Rico en Sint Maarten.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	3471
2e prijs	3760
3e prijs	6323
4e prijs	12009

ALEXANDER UNINSKY IN ROXY

Dinsdag as., 8 December, zal de Russische pianist Alexander Uninsky in het theater Roxy een uitvoering geven.

6 DECEMBER IN HET MILITAIR TEHUIS.

Alle militairen welkom.

Het Bestuur van het Katholieke Militair Tehuis schrijft:

Op 6 December is er van 20 tot 24 uur een gezellige avond in het Militair Tehuis.

Een avond van „elck wat wils", waaraan iedere militair kan deelnemen om de stemming te verhogen door een voordracht, zang enz.

Naar gelang van de praestatie der medewerkers zal een souvenir, worden uitgereikt.

Het Oostindisch Marine-personeel verleent muzikale medewerking.

Het wordt een echte St. Nicolaasavond voor den Nederlandsen soldaat.

DE STATEN VAN CURAÇAO BIJEEN.

Gisteravond kwamen de Staten van Curaçao bijeen. Als gemachtigde van het Bestuur was aanwezig Drs. Jan H. van Boven, de Directeur van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken.

Bij de „Ingekomen Stukken" bevond zich een verzoekschrift van de practizijns S. W. van der Meer en L. O. Lampe, die namens zichzelf en namens practizijn C. A. Eman den Staten van Curaçao verzoeken een juridische commissie te benoemen, die zal moeten onderzoeken of de motieven der schorsing der practizijns door het College van Toezicht op de practizijns al of niet gegrond waren. Hangende dit onderzoek verzoeken de genoemde practizijns opschorting der schorsing. Het verzoekschrift ging vergezeld van de nodige bescheiden.

De Staten van Curaçao stelden een commissie ter onderzoek van het verzoekschrift aan, bestaande uit de Heren Carel N. Winkel, William R. Plantz en Elias A. Römer.

Hierna was de „Ontwerp-landsverordening tot regeling van de werktijden voor kantoorpersoneel" aan de orde van behandeling. Bij dit ontwerp diende Statenlid Frederik A. Vromans een amendement in, dat tot doel had het hoogste aantal uren, dat er in een week gewerkt mag worden door het kantoorpersoneel te brengen van 45 op 46 uren. De reden voor deze wijziging is, dat de grootste werkgever hier op dit eiland zijn kantoorpersoneel 46 uren per week laat werken. Een verandering zou voor dezen werkgever zeer lastige gevolgen hebben. Het amendement wordt zonder hoofdelijke stemming door de Staten aangenomen.

De „Ontwerp - landsverordening tot wijziging van de vaartuigenverordening 1930" wordt aangehouden, omdat Statenlid Ernesto C. Martijn ernstige bezwaren maakt tegen het verplicht aanbrengen van herkenningstekens op de vaartuigen. Statenlid Martijn was door een buitenlandse reis verhinderd de behandeling van dit ontwerp in de afdelingen bij te wonen en den anderen leden was dit onderdeel ontgaan. Het ontwerp zal derhalve opnieuw behandeld worden.

Bij de „Rondvraag" neemt Statenlid Jan H. A. Eman het woord — zoals hij zeide — de gevoelens te vertolken van de bevolking, die „weer tegen de grond wordt gedrukt" door de onrechtvaardige schorsing van de 3 practizijns. Zijn hoofdargument was dat er geen wettelijk tarief bestaat voor het practizijnswerk. Hij verklaart dat hem na juridische voorlichting gebleken is, dat de schorsing niet op de wet gebaseerd is.

De spreker die slecht te volgen was, verklaart o.a. nog, dat er volgens zijn persoonlijke mening op Curaçao nog heel wat Mussert's rondlopen en als er, zoals in dit geval bij de schorsing der practizijns, met zulk een willekeur buiten de wet om kan gehandeld worden wij op Curaçao niet beter af zijn dan de Nederlanders in Europa onder de dwingelandij van hun landverraderlijken landgenoot, den bandiet Mussert.

In verband met de rechters spreekt hij nog over mensen, die „passã" zijn hiermede bedoelend lieden, die hun tijd gehad hebben en niet geheel meer bij zijn. Terwijl hij ook vraagt of het niet beter is zich te houden aan de pensioengerechtigde leeftijd.

Tot slot belooft hij te gelegener tijd nog meer over de rechters te zeggen.

Voorzitter John H. Sprockel zet hierop uiteen, dat hij het niet eens is met de wijze, waarop gebruik wordt gemaakt van de rondvraag. De rondvraag is niet bij Reglement van Orde vastgesteld, doch is een gewoonte, waarbij de leden aan het eind van de vergadering gelegenheid krijgen alsnog een vraag te stellen of een opmerking te plaatsen. Het is echter geenszins de bedoeling, dat bij de rondvraag gelegenheid wordt gegeven tot het houden van een rede en tot het aansnijden van een nieuw onderwerp Bovendien vindt de voorzitter het niet juist, dat in dit geval — bij de quaestie van de schorsing der practizijns — reeds nu een rede hiervan gehouden wordt. Het verzoekschrift der betrokken personen is eerst nu ingediend en de Staten hebben zo juist een commissie van onderzoek voor het verzoekschrift ingesteld. Het is derhalve niet juist voordat de commissie haar zienswijze uiteengezet heeft reeds daarover een rede te houden. Daarenboven is, zo een nieuw onderwerp bij de rondvraag wordt aangesneden geen der Statenleden voorbereid noch is het Bestuur aanwezig. Het Bestuur kan dan van de gesproken woorden geen kennis nemen, tenzij 3 of 4 weken later als de Notulen zijn uitgekomen.

Herhaaldelijk verklaart de Voorzitter der Staten, dat hij in geen enkel opzicht en ook niet op de geringste wijze het recht van spreken wil beperken, maar dat hij bezwaar maakt tegen het tijdstip van spreken. Ieder heeft het volste recht naar zijn zin de gevoelens van het volk te vertolken, doch het tijdstip moet juist gekozen worden.

Na nog enige besprekingen tussen de Statenleden William R. Plantz en Jan H. A. Eman en den Voorzitter besluit men het begrip: rondvraag bij een bespreking in de afdelingen vast te leggen.

En hiermede was deze vergadering beëindigd. De belangstelling was meer dan anders.

NIEUWE FRANKEERZEGELS.

De Postdirecteur schrijft ons:

Op 1 Februari 1943 zullen naast de bestaande, nieuwe frankeerzegels van 1 ct, 1½ ct, 2 ct, 2½ ct, 5 ct en 6 ct in omloop worden gebracht. Deze zegels tonen, behalve de beeltenis van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina elk een gezicht van een der eilanden van het Gebiedsdeel Curaçao, t.w.:

die van 1 cent een gezicht op Bonaire; die van 1½ cent een gezicht op St. Eustatius; die van 2 cent een gezicht op Saba; die van 2½ cent een gezicht op St. Maarten; die van 5 cent een gezicht op Aruba en die van 6 cent een gezicht op Curaçao.

Ze zijn gegraveerd en gedrukt door de firma Bradbury Wilkinson te New Malden, Engeland, terwijl de foto's voor de cliché's gemaakt zijn door den politie-deskundige, alhier, den Heer J. Linker.

Een serie dezer zegels kost ƒ 0,18. Zij die zich van een of meer series op de eerste dag van uitgifte wensen te verzekeren, kunnen hun aanvragen schriftelijk ten postkantore indienen, liefst vóór de 24e Januari 1943.

ST. NICOLAAS IN HET ZEEMANSHUIS.

Het Bestuur van het Apostolaat ter Zee heeft een telegram van Sint Nicolaas ontvangen, dat hij Zaterdag as om 20 uur een bezoek zal brengen aan het Katholieke Zeemanshuis in de Klipstraat.

Uit het telegram blijkt, dat de Heilige Man het nog uitstekend maakt en dat het oorlogsgeweld hem niet verbitterd heeft, dus dat hij even gul is als vroeger.

Het is niet zeker of de Sint per vliegtuig of per boot aankomt. In geen geval echter zal de aankomst bekend gemaakt worden in verband met de huidige gevaren.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst.

Op as. Zondag 6 December 1942 zijn er voor de groepen III en IV van alle wachten schietoefeningen met scherp op Hato.

Daartoe moet op die morgen om 8.30 uur verzameld worden in de Kazerne Habaai. **Geen** geweer of bajonet medebrengen. **Oude** schoenen aantrekken.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Curaçaose postzegel vereniging: Op Zondagmorgen om 10.00 uur zal er in het Logegebouw „De Vergenoeging" een gewone vergadering gehouden worden.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: F. M. Kip, veldwachter, twee maanden binnenlands verlof, wegens langdurige onafgebroken dienst; ingang 1 Januari 1943; A. M. Jourdain, kommies der belastingen 2de klasse, 4 weken, wegens andere redenen dan ziekte.

Benoeming: Dr. W. J. Goslinga, als lid en voorzitter; Mr. H. J. M. Hoogeveen; Dr. A. W. J. M. Desertine, en E. Romer, als leden van de Commissie van Gecommitteerden bij de in 1942 af te nemen vakexamen voor benoembaarheid tot kommies der belastingen 2de klasse, voor assistent der belastingen en voor kommies — verificateur en — entreposeur der belastingen.

Overplaatsing: Mej. E. Kuster, tijdl. onderwijzeres 2de klasse aan de Openbare Emmaschool voor G.L.O.B. alhier naar de Openbare Wilhelminaschool voor M.U.L.O. alhier.

Werkzaamstelling: P. M. Haseth, als leerling-laborant bij de **Veterinaire** Dienst: Mevr. C. Verwoerd-Zeppenfeld, tot onderwijzeres 4de klasse aan de Emmaschool voor G.L.O.B. te Willemstad; E. R. Ferrier, bij de Landsradio- en Telefoondienst op Aruba.

Eervol ontslag aan: H. M. Domacassé, leerling-laborant; F. M. Kip, veldwachter op zijn verzoek; ingang 1 Maart 1943; Mej. B. Felix, telefoniste bij de Landstelefoondienst te Sint Nicolaas op Aruba, op haar verzoek; Mevr. C. H. E. Norden-Visser, tijdl. onderwijzeres 2de klasse aan de Wilhelminaschool alhier, op haar verzoek.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

WERELDNIEUWS.

HET STANDPUNT VAN DE NOORDAMERIKAANSE BISSCHOPPEN.

[Speciale correspondentie uit New York].

Hunne Hoogwaardige Excellenties de Noordamerikaanse Bisschoppen zijn dezer dagen bijeengekomen en hebben als bestuurderen van de Katholieke Sociale Actie hun standpunt uiteengezet in een verklaring, waarin Zij zich zonder voorbehoud achter den President van de Verenigde Staten stellen in diens strijd voor de overwinning van de Verenigde Volken. De strijd gaat tussen een groep van Staten die „de mensheid van haar door God gegeven waardigheid wil beroven, die de menselijke vrijheid verwerpt en geen vrijheid van godsdienst toelaat" en aan de andere zijde strijden de voorstanders van de vrijheid. **„Dit conflict maakt elk compromis onmogelijk."** De Verenigde Staten van Noord-Amerika bevinden zich in de positie dat het moreel gerechtigd is oorlog te voeren. Alle Noordamerikanen worden opgeroepen om alle plichten te vervullen, die de deugden van vaderlandsliefde, gerechtigheid en mensenlievendheid naar Katholieke opvatting aan de burgers opleggen. De Bisschoppen protesteren tegen de satanische techniek, toegepast bij de onderdrukking van de bevolkingen in de tijdelijk bezette gebieden, en tegen de gruwelijke behandeling van de Joden.

Hunne Hoogwaardige Excellenties dringen aan op een duurzame en rechtvaardige vrede.

Ongeloof zal niet in staat zijn een vredesverdrag te schrijven, omdat het niet in staat is het hoogste goed der mensheid: — het geloof — te omvatten. Brutaal winstbejag kan het evenmin.

Totalitaire gedachten van Nazie, Fascistische of Communistische oorsprong kunnen het evenmin. Deze willen van de Staat de despoot maken, die alles beheerst.

De geest van het Christendom is de enige, die een duurzame en rechtvaardige vrede kan schrijven voor alle naties, ook voor hen die zelf niet Christenen zijn.

De Bisschoppen wijzen er op, dat de Verenigde Staten geen imperialisme nastreven. Zij bepleiten de waarborg voor de menselijke waardigheid en sociale rechtvaardigheid en broederschap.

Een krachtig beroep op gelijkstelling van blanken en gekleurde burgers is in het manifest opgeroepen waarbij de bisschoppen zich beroepen op de woorden van den Heiligen Vader, die in een zendbrief aan de Noordamerikaanse Hierarchie (Sertum Laetitiae — 1939) uiting gaf aan Zijn Vaderlijke belangstelling voor de gekleurde bevolking van de Verenigde Staten.

„Priesters en het volk hebben vurig gebeden, dat de Heilige Geest den President en zijn Medewerkers moge inspireren in de strijd voor de overwinning, die aan alle volken een rechtvaardige vrede zal brengen".

„Ons volk zal één zijn en bereid alle offers te brengen die de Regering zal vragen voor een billijke vrede door de overwinning van de gewapende macht van de Verenigde Staten".

Dit is een duidelijke taal, die hier algemeen instemming gevonden heeft en tevens moge dienen tot inspiratie van de Katholieken in alle landen.

JOEGOSLAVISCHE VROUWEN PLEGEN GERECHTIGHEID.

Ruth Mitchell, de zuster van den Noordamerikaanschen Generaal Billy Mitchell, vertelt de volgende geschiedenis, die spreekt van de grimmige vastberadenheid der vrouwen van Joegoslavië in de strijd tegen de onderdrukkers van haar land. Zij had zich verscholen in een Joegoslavisch dorpje en wachtte haar kans af om naar haar vaderland weer te keren.

Op zekere morgen dan reden 35 Duitsers in het dorpje. Zij zetten de kerk en de school in brand en plunderden en beschoten vele huizen. Al de mannen die zij in het dorp vinden konden — 10 in getal — werden op de markt bijeengedreven en opgehangen.

Toen de avond begon te vallen, reden zij weg een chaos van ellende en wanhoop achterlatend. Maar de vrouwen van het dorpje hadden zich verzameld aan weerszijden van een nauwe bergweg en toen de 35 moordenaars en plunderaars voorbijreden, werden zij met eigen gemaakte handgranaten door de vrouwen onverhoeds aangevallen. Niet één Duitser zag kans te ontvluchten.

De volgende dag kwamen de Nazies zoeken naar de 35 Duitsers. In het dorp zagen zij slechts de lijkwitte, onbewogen gezichten der Joegoslavische vrouwen en de 10 Joegoslavische mannen, hangend aan de galgen. Van de 35 Duitsers, hun paarden en uitrusting was niets meer te vinden.

Goede Russische voortgang aan het Centrale front.

Knox noemt eerste Noordamerikaanse oorlogsjaar een „goed begin"

Frankfurt, het voornaamste doel van de nacht.

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„In de nacht van 2 op 3 December zetten de troepen in het gebied van Stalingrad en aan het Centrale front het offensief voort in dezelfde richtingen als tevoren. In het Noordelijke district van de stad Stalingrad deden onze troepen een nachtelijke overval, waarbij zij de Duitsers verdreven uit verschillende kazematten. Onze artillerie vernielde 2 vijandelijke kanonnen, 5 machinegeweernesten en verschillende vrachtauto's.

Ten Noord-Westen van Stalingrad bezette een onzer eenheden tengevolge van felle gevechten een gefortificeerde hoogte. Wij vernielden 27 vijandelijke kazematten en uitgravingen en versloegen een bataljon van het vijandelijke voetvolk. Bovendien werden 4 kanonnen, 7 machinegeweren, 2 mortieren en 35 tommygeweren veroverd.

In een andere sector werden drie vijandelijke tegenaanvallen afgeslagen. 160 Vijandelijke manschappen werden gedood. Ten Zuid-Westen van Stalingrad consolideerden onze troepen hun stellingen en voerden zij offensieve operaties uit in afzonderlijke sectoren. Op de toegangswegen van een bewoonde plaats ruimden de manschappen van de afdeling X 300 vijandelijke manschappen op en verpletterden zij 3 tanks en 2 mobiele kanonnen. In een andere sector blies onze artillerie een grote ammunitie-opslagplaats op. 7 Vijandelijke vliegtuigen, waaronder 4 driemotorige transportvliegtuigen werden neergeschoten door onze gevechtsvliegtuigen en ons afweervuur. Aan het Centrale front zetten onze troepen hun offensief voort.

In het gebied ten Oosten van Velikie Lukie sloegen Mihailovs troepen drie vijandelijke tegenaanvallen af. Men rukte verder voort en bevrijdde verschillende bewoonde plaatsen. Meer dan 600 vijandelijke soldaten werden gedood en 6 Duitse tanks buiten gevecht geslagen. Ten Westen van Rzhev doodden onze tanks binnen twee dagen 800 Duitsers en veroverden zij 3 radio-stations en 2 ammunitie-opslagplaatsen.

Aan het Leningradfront doodde een onzer afdelingen bij gevechten van twee dagen ongeveer 600 vijandelijke officieren en manschappen. De Sovjetartillerie vernielde 9 kazematten en verpletterde 2 anti-tankkanonnen en 11 machinegeweren. Een Duits vliegtuig werd neergehaald op de toegangswegen naar Leningrad" (Moskou, (AP) 3.12).

VIJANDELIJK CENTRUM AAN CENTRALE FRONT OPGERUIMD

De radio van Moskou zeide, dat het Russische leger een belangrijk vijandelijk centrum ten Zuid-Westen van Rzhev heeft verpletterd (Londen, (AP) 3.12).

AANVAL OP DUITSLAND.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht vielen vliegtuigen van het Bommenwerperscommando objecten aan op verschillende punten van West-Duitsland, waaronder Frankfurt. 6 Onzer vliegtuigen worden vermist" (Londen, (AP) 3.12).

VLIEGTUIGEN OVER HET KANAAL.

Een belangrijke strijdmacht van Rafbommenwerpers bevond zich gedurende de nacht boven het vasteland. Zij vlogen kort na middernacht in Oostelijke richting over het Kanaal en keerden bij het aanbreken van de dageraad terug (Folkestone, (AP) 3.12).

AANVALLEN OP HET EUROPESE VASTELAND.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In offensieve patrouillevluchten, die heden boven Frankrijk en Nederland werden uitgevoerd, vielen onze gevechtsvliegtuigen spoorwegen, vrachtauto's, vijandelijke troepen en geschutsstellingen aan. 7 Locomotieven werden beschadigd. Een onzer gevechtsvliegtuigen wordt vermist. Drie vliegtuigen van het Kustcommando worden vermist van patrouille-vluchten, die gisteren boven de Golf van Biscaye werden uitgevoerd" (Londen, (AP) 2.12).

DE PHILIPPIJNEN.

Van Japanse radio-uitzendingen:

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier maakte bekend, dat de opruimingsoperaties in de Philippijnen vrijwel beëindigd zijn. Deze operaties hadden voortgang tegen de overgebleven Noordamerikaanse en Filipino-strijdkrachten, die het uithielden in de bergachtige of andere ontoegankelijke delen van de eilanden (Tokio, (AP) 2.12).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

Het Noordamerikaanse Departement van Marine gaf het volgende communiqué uit:

„Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): 1. Op 1 December waren troepen van het leger en het corps mariniers op het eiland Guadalcanal gewikkeld in uitgebreide patrouilleringen langs de rand van onze stellingen. Een patrouille van het leger doodde 11 Japanners en veroverde een kanon van 77 mm. Een patrouille van het corps mariniers doodde 25 Japanners en veroverde een kanon van 75 mm. en een van 30 mm. langs de bovenloop van de rivier Lunga. Een andere patrouille van de mariniers doodde 15 Japanners en veroverde 6 machinegeweren. Vliegtuigen van het leger deden vier aanvallen op de vijandelijke stellingen" (Washington, (AP) 2.12).

EEN REDE VAN KNOX.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine, Frank Knox, zeide in een redevoering voor de bijeenkomst van de Nationale Vereniging van Fabrikanten dat hij het uitzicht van de oorlog thans het helderst beschouwde van de drie afgelopen jaren.

Hij zeide te geloven, dat de Japanse verliezen vijfmaal zo groot zijn als de Noordamerikaanse en dat de Noordamerikaanse Marine groter en machtiger is dan op „de dag vóór Pearl Harbor". Hieraan voegde hij toe: „Wij hebben een hoeveelheid schepen en materiaal verbruikt, doch wij hebben den vijand verliezen toegebracht, die hij moeilijk kan dragen". Knox verklaarde, dat de Japanse verlies-cijfers niet kunnen worden vertrouwd zelfs „indien zij gepubliceerd wierden". Officieren van de Noordamerikaanse inlichtingendienst schatten evenwel, dat sedert 7 December 1941 tot 25 November 1942 de Japanners in alle krijgstonelen in doden of gewonden rond 250.000 man verloren.

Knox zeide, dat ongeveer 37.000 daarvan van de marine zijn of ongeveer 10% van het geschatte totaal van het Japanse marine-personeel. Hij zeide, dat de Noordamerikaanse marineverliezen ongeveer 1% zijn van het totale aantal aan personeel. Volgens schatting zijn de vergelijkingen in verlies en schade van schepen en vliegtuigen „eveneens bemoedigend".

Knox zeide: „Wij hebben een grotere en machtiger marine in tonnage, luchtmacht of wat dan ook dan op de dag vóór Pearl Harbor of de dag na Pearl Harbor.

De productie-records zijn gebroken op bijna elk soort vaartuig. Ik kan hieraan toevoegen, dat de Marine meer dan 150 verschillende soorten gebruikt. Ik geloof, dat gij ook zult willen weten, dat particuliere maatschappijen en Regerings-werven, die oorlogsschepen bouwen, records vestigen, die te vergelijken zijn met wat dan ook bereikt is in de productie van koopvaardijschepen".

Knox zeide, dat „wij de grootste industrieën van vredestijd hebben omgezet in het grootste arsenaal van alle tijden. Wij hebben onze vrijheden en soliditeit in het land behouden. Wij hebben een leger in de Stille Zuidzee, een leger in Groot Brittannië en een leger in Afrika en wij rusten hen uit. Wij hebben een Marine te hunner beschikking en tot de huidige dag beheeft zij geen verontschuldigingen te maken voor haar verrichtingen.

Wij hebben offensieven gevestigd op twee continenten. En de eerste jaardag van de oorlog moet nog komen. Ja, ik geloof dat zolang wij onze fouten niet over het hoofd zien, het niet zo erg is als wij enige opbeuring kunnen putten uit onze successen.

Ik heb het vroeger reeds gezegd en ik zal weer de verklaring risqueren, dat met het oog op de ingewikkeldheid en de omvang van de taak, deze tot nu toe Amerika's best gevoerde oorlog is geweest."

Aan de debietzijde noemde de Secretaris van Marine de 50.000 mannen van het land, die gedood en vermist werden sedert Pearl Harbor. „Het overstelpende totaal van 46 milliard dollar is verbruikt voor ammunitie en bouwwerken voor de oorlog dit jaar", zeide Knox, terwijl hij voorspelde, dat de uitgaven voor het jaar 1943 meer dan 70 milliard dollar zullen zijn. „En wij mogen best nu reeds het harde feit onder ogen zien, dat wij een taaie periode recht voor de boeg hebben in de Atlantische Oceaan. De operaties in Noord-Afrika hebben de taak van de Marine ontzaggelijk vergroot. Met het samenlopen van de convooi-routes aan het Westelijk einde van de Middellandse Zee vermenigvuldigen de mikpunten zich voor de Duitse duikboten en vliegtuigen. Wij weten, dat zij een grote en groeiende duikbotenvloot hebben in de Atlantische Oceaan en nog meer in voorbereiding hebben in de Baltische Zee. Wij hebben een goed begin gemaakt in Noord-Afrika. Wij zullen er misschien de prijs voor moeten betalen en wij zouden goed doen ons voor te bereiden op verliezen op zee, tengevolge van duikbootaanvallen in de volgende 4 of 5 maanden."

Knox verklaarde, dat de offers van de burgers in 1942 slechts de „voorlopers waren van hetgeen zal komen in 1943". Hij merkte op, dat het volk meer belasting zal moeten betalen, harder zal moeten werken en meer gebrek zal moeten lijden in vele artikelen, voedsel, geriefelijkheden en gemakken.

Knox noemde het eerste oorlogsjaar van de Verenigde Staten een „goed begin", doch waarschuwde, dat „het slechts een begin" is. „De horizon is helderder dan hij ooit geweest is sedert die donkere dag van drie jaren geleden toen de veroveringswoede van Hitler losbarstte. Wat een heldhaftig en hopeloos beleg was van Stalingrad is thans een groot Russisch offensief. En in het Noorden rollen de onoverwinnelijke Rode legers den indringer terug. In de Stille Zuidzee hebben wij gewonnen en houden wij een kostbaar punt tegen een enorme overmacht. De zeeën er rondom zijn Japanse grafplaatsen. Egypte is bevrijd en de overblijfselen van het zozeer gepriezen Afrika Corps bereiden zich voor om nog een laatste weerstand te bieden. China staat hecht. Frans Noord-Afrika is in onze handen en in Tunis komt het uur van de As nader. Italië wankelt. Doch vooral zijn thans alle maskers afgenomen. De ziel van Frankrijk die zich nooit gebukt heeft voor de nederlaag is wederom vrij, vrij om weer den gemeenschappelijken vijand te bestrijden" (New York, (AP) 2.12).

VERKLARINGEN VAN EDEN.

Anthony Eden zeide, dat een wet over de na-oorlogse weder-opbouwings-problemen in het Lagerhuis zal worden ingediend. De verklaring voor het Huis werd afgelegd tijdens het debat over de motie van de Labour-partij voor een ogenblikkelijke actie van de Regering om een na-oorlogs program te leveren.

Eden zeide: „Wij zijn vastbesloten te doen wat in ons vermogen ligt ter ogenblikkelijke hulpverlening aan het na-oorlogse Europa, zelfs indien dit betekent dat wij onszelf moeten uitputten en opofferen".

Eden zeide: „Ons doel moet zijn om te verzekeren, dat de samenwerking worde verkregen tussen de Geallieerden gedurende de oorlog en dat deze voortduurt in vredestijd. Het zal zeker niet gemakkelijk zijn omdat wij ontegenzeggelijk reactie zullen krijgen."

Hieraan voegde hij toe, dat de overweldigende militaire kracht van Groot Brittannië, de Verenigde Staten en Rusland moet worden gebruikt om een herhaling van agressie te voorkomen.

De eerste noodzaak voor Europa was volgens Eden om een duurzaam systeem op te bouwen tegen de mogelijkheid van een hernieuwde Duitse agressie en „wij zijn bereid onze bijdrage aan dat systeem te doen."

Eden zeide, dat de Regering het idee niet aanvaard heeft, dat ideologische verschillen tussen de Britten de samenwerking na de oorlog onmogelijk zouden maken. Hij legde uit, dat het Anglo-Sovjet verdrag Groot Brittannië verbond tot 20 jaren van samenwerking na de oorlog. Eden zeide, dat de Regering het eens was met de redevoering, die Sumner Welles kort geleden hield en waarin hij sprak over het gereed maken van een wapenstilstand van te voren.

Met referte tot China zeide Eden, dat hoewel Groot Brittannië's voornaamste doel is om een wereld-systeem te scheppen dat de vreedzame ontwikkeling van alle volken zal verzekeren, de eerste noodzakelijkheid is om „voor altijd de agressieve macht van Duitsland en Japan te beperken."

„Ik maak geen melding van Italië", zeide Eden, „omdat ik dat niet als een groot probleem beschouw" (Londen, (AP) 2.12).

DE POLITIEKE SITUATIE IN FRANKRIJK.

Privé-berichten uit Europa deelden mede, dat de Duitse eis, volgens welke de Vichy-Regering naar Parijs moet worden overgebracht, is gestuit op verzet van Laval en Pétain. Men zeide, dat de Duitsers samen met het voorstel tot overplaatsing der Regering aan Laval enkele voorwaarden hebben gesteld, als gevolg waarvan zijn Regering een soort Comité voor Publieke Veiligheid zou worden met als voornaamste taak het bewaren van de orde in het land. Tevens zouden Jacques Doriot en Marcel Déat — de bekende pro-nazies — in het cabinet moeten worden opgenomen.

Men zeide, dat Pétain het Duitse plan meteen verworpen heeft en dat Laval eerst zou hebben toegestemd om naar Parijs te gaan doch zich ertegen heeft verzet om Jacques Doriot zijn vroegeren politieken tegenstander, aan de macht te brengen. Franse waarnemers zouden van mening zijn, dat een compromis bereikt zou kunnen worden (New York, (AP) 2.12).

UITGEBREIDE LUCHTACTIE IN TUNIS.

Wes Gallagher seint het volgende van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

De Noordamerikaanse Vliegende Forten zowel de lichte als middelzware bommenwerpers bestookten de door de de Duitsers bezette bases Bizerte, Tunis en Gabes aan de Tunesche kust in de grootste 24-urige aanval van de Noordafrikaanse campagne. Over de strijd in Noord-Afrika bestaat een gezaghebbende bron, dat die zich in „een critieke phase" bevindt. De As-strijdkrachten bij Bizerte en Tunis worden bedreigd in een val te worden genomen door de Geallieerde speerpunten, die de Tunische kust naderden. Naar vermeld wordt, zouden de Geallieerden trachten een nieuw houvast te verkrijgen bij Gabes, een stad, die op meer dan 320 kilometers ten Zuiden van Tunis ligt op de laatst overgebleven weg, waarlangs de As in de richting van Tripoli zou kunnen ontsnappen.

Het communiqué zeide, dat de Noordamerikaanse en Britse troepen een sterke druk onderhouden „op de stellingen van de As in de omgeving van Mateur, een spoorwegknooppunt ten Zuiden van Bizerte, en bij Djedeida, hetwelk ongeveer 20 kilometers ten Noord-Westen van Tunis ligt. In het Zuid-Oosten brachten talrijke Geallieerde verkenningstroepen, waaronder ook Franse afdelingen, vernielingen teweeg onder de vijandelijke installaties. De Geallieerden kwamen op verschillende punten tussen Mateur en Djedeida in de woeste bergen met de As in botsing. Deze steden liggen op ongeveer 32 kilometers door de lucht van elkander, doch worden, over een grotere afstand door een spoorlijn verbonden. De Noordamerikaanse Vliegende Forten plaatsten Maandag bij een aanval, welke men van grote hoogte ondernam en die met grote nauwkeurigheid werd uitgevoerd, vele treffers op de dokken in Bizerte, terwijl middelzware bommenwerpers grote branden veroorzaakten bij de spoorwegen en onder de vliegtuig-loodsen.

Dinsdagmorgen zijn de lichte bommenwerpers wederom naar Tunis gevlogen teneinde daar het vliegveld te vernielen. De gehele nacht door deden de middelzware bommenwerpers van de Koninklijke Britse Luchtmacht bommen neerregenen op Bizerte en droegen zodoende zorg, dat de Geallieerde aanval zonder onderbreking voortgang kon hebben. Noordamerikaanse P38's, de tweemotorige „Lightning" gevechtsvliegtuigen, escorteerden de Noordamerikaanse bommenwerpers op al die missies en voerden toen hun eigen aanvallen uit, waarbij zij twee ME109's, die naar men gelooft van het laatste Duitse type zijn, naar beneden schoten.

Voorts beschadigden deze vliegtuigen nog andere vijandelijke machines tegen een verlies van slechts één P38. De Noordamerikaanse luchtmacht en de Royal Airforce trachten verwoed de meerderheid boven Tunis te erlangen. De Duitsers hebben in de luchtstrijd thans hun FW 190's en ME 109's geworpen. Een gezaghebbende bron zeide, dat de As poogt een secondair bruggehoofd bij Gabes te vestigen teneinde ruimte te hebben waar men zou kunnen vechten, indien de hoofdstad Tunis en de marine-basis Bizerte den Geallieerden in handen zouden vallen.

De sterkte van de As-strijdkrachten wordt van officieuze zijde geschat op 20.000 man gevechtstroepen en nog vele duizenden verbindingstroepen en vliegers, terwijl er nog steeds manschappen worden aangevoerd.

In het Zuiden waar de As doende is een nieuw bruggehoofd te vormen, worden de zich daar bevindende vijandelijke troepen, waarvan de meesten Italianen zijn, aangevallen door de Noordamerikaanse en Franse verkenningstroepen. De Geallieerde strijdmacht in Tunis wordt geschat te bestaan voor drie vierden uit Britse troepen en één vierde Noordamerikaanse troepen; in de lucht zijn de Noordamerikanen en Britten ongeveer gelijk in aantal.

In de tussentijd, dat Generaal Anderson met zijn 1e Britse leger voortgang maakt, gaat de strijd in de lucht voort met een ongekende hevigheid sedert de „Slag om Groot Brittannië". De Duitsers halen meer steeds vliegtuigen van het Westelijk Front en van de Russische fronten naar Noord-Afrika. Een nazie-vlieger die boven Tunis werd neergeschoten, was nog geen twee weken geleden bij Stalingrad. Nadat de Britse luchtmacht 's nachts haar aanvallen heeft uitgevoerd op de Duitsers, komen des morgens de Noordamerikaanse vliegers om dat werk voort te zetten. Drie Duitse vliegtuigen werden op de grond vernietigd. De vijandelijke afweerbatterijen troffen een Geallieerde bommenwerper. De bemanning van dit vliegtuig werd echter gered door twee P 38's, die een opzienbarende landing uitvoerden en de bemanning oppikten (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 1.12).

„EEN SYMBOOL VAN EENHEID"

De radio van Rome zond een bericht van Augsburg in Duitsland uit, volgens hetwelk de Kaiserplatz in die Zuidelijke Duitse stad is herdoopt tot „Benito Mussolini Platz" in een geste, die „de solidariteit van de As symboliseert" (Rome, (AP) 2.12).

STATEN van CURACAO

Spoedvergadering op Donderdag den 3den December 1942 des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERPWERPEN:

1. Ingekomen stukken
2. Ontwerp Landsverordening inhoudende bijzondere voorzieningen, welke de mogelijkheid van verzekering van de bemanningen van Curacaosche schoeners tegen oorlogsongevallen alsmede tegen verlies van het vaartuig tengevolge van een oorlogsdaad openen.

Griffier,
G. J. Ferguson.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Caïro: Het gezamenlijke communiqué van het Midden-Oosten deelt mede, dat de patrouille-activiteiten gisteren voortduurden in de buurt van El Agheila. De luchtactiviteit boven Cyrenaica werd lichtelijk opgevoerd. In de nacht van 1 op 2 December vielen zware bommenwerpers Tripoli aan en plaatsten voltreffers op de steigers. Bizerte en Gabes werden ook gebombardeerd en een trein werd vernield.

Dezelfde nacht werd een groot tankschip, dat in Zuidelijke richting voer, getorpedeerd door vliegtuigen en in brand gezet nabij de kust van Sicilië. Van de bovengenoemde operaties keerden alle vliegtuigen terug.

— New Delhi: Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van New Delhi deelt mede, dat op 2 December Blenheims van de Raf, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, een aanval deden op het vijandelijke vliegveld te Magwe in Birma. Het spoorwegstation te Kadu Hangton aan de lijn tussen Mandalay en Myitkyina werd ook aangevallen. Geen enkel vliegtuig wordt vermist.

— Londen: Men zegt, dat aan Sir Archibald Sinclair de post van Onderkoning in Brits Indië is aangeboden als Lord Linlithgow eind Maart aftreedt. De politieke correspondent van de „News Chronicle" zeide, dat — naar hij vernam — gedurende de laatste 24 uur krachtig bij Sinclair werd aangedrongen om de post te aanvaarden. Het is echter niet zeker, dat hij bereid is de moeilijke werkzaamheden te aanvaarden, welke den volgenden Onderkoning wachten.

— Londen: De radio van Algiers zeide, dat volgens bekendmaking van het Hoge Commissariaat in Frans Afrika de Franse Gezant Henriot op Santo Domingo met zijn Staf is afgetreden en dat men zich thans bij Darlan heeft gevoegd.

— Londen: De radio van Moskou deelde mede, dat de Russische opmars langs de spoorlijn ten Zuid-Westen van Stalingrad tijdelijk tot stilstand is gekomen op enkele kilometers van Kotelnikovo waar het Sovjet-leger zich ingraaft.

— Londen: Eden zeide in het Lagerhuis in antwoord op een vraag, dat hij niet van tevoren werd geconsulteerd over Darlans verklaring, dat hij de verantwoordelijkheid als Hoofd van de Franse Regering in Noord-Afrika op zich neemt. Hieraan voegde Eden toe, dat hij zich er niet aan gebonden acht. Eden deelde mede, dat de Regering een verklaring over het ketenen der gevangenen zal afleggen vóór het Kerstmisreces.

Weeshuis te Santa Rosa en Scherpenheuvel

Naar aanleiding van het feit, dat het dit jaar 25 jaren geleden is, sedert de Fraters op Scherpenheuvel de zorg voor wees- en voogdijkinderen op zich namen, willen wij iets van de geschiedenis van dit sociaal werk op Curaçao vertellen.

Het is Pastoor A. H. Frie O.P., die het eerst te Santa Rosa met dit werk begon. Zo lezen wij in het eerste jaarverslag, door Pastoor Frie zelf geschreven („Primer informe anual del asilo de huérfanos San José 1891 — 1892"): „Op het feest van Sint Jozef 1885 werd op Curaçao het eerste en enige jongens-weeshuis geopend in de parochie van Santa Rosa met 7 kinderen van 7 jaren, enkelen waren wezen anderen verwaarloosde kinderen. Uit armoede waren zij ondergebracht in een strohut, en in het onderhoud moest voorzien worden door giften."

Deze strohut stond vóór de Kerk, en spoedig kwam er een tweede naast te staan. De leiding berustte bij een wezen-vader en een wezen-moeder. Met al zijn energie werkte Pastoor Frie om zijn wezen beter onder dak te brengen, en na zes jaar was hij zover, dat hij kon overgaan tot de bouw van een stenen gebouw, dat nu nog het hoofdgebouw van het weeshuis is. Dit kostte hem ƒ 20.000 door weldoeners uit Curaçao, Venezuela, Amerika, Engeland en Nederland bijeen gebracht.

De Zusters Dominicanessen nemen de zorg voor het weeshuis op zich in 1892.

In Juni 1892 namen zes Zusters Dominicanessen van Voorschoten de zorg voor het weeshuis, waar 13 jongens waren, en de parochie-school over. Van deze zusters zijn er nog twee in leven, Zuster Agatha in Nederland en Zuster Euphrosina op de Bovenwinden. Deze laatste weet nog te vertellen van het zware werk om de groter wordende jongens op te voeden en den Pastoor in het ambachtswerk bij te staan om den jongens te leren timmeren, schoenmaken, schilderen etc. Hiervoor was een grote molen gekocht, de grootste die ooit in Curaçao is ingevoerd, welke molen de machinerieën moest aandrijven. Bedrijfsleider was de Pastoor zelf, die de hulp van een meesterknecht had.

In 1897 kwamen de Paters Salezianen.

De zorg voor een jongens-weeshuis was echter te zwaar voor Zusters, zodat naar andere opvoeders moest worden omgezien, en dit waren de Paters Salezianen uit Italië, die in 1897 het werk overnamen. Zij vonden hier een prachtig geïnstalleerd weeshuis: een goed woonhuis, een grote timmerwinkel met machinerieën, daarboven kleermakerij en schoenmakerij, en in het front hiervan een kleine smederij en schilderwinkel. Behalve dat was er een muziekcorps, dat reeds in 1892 of 1893 was opgericht, want zo lezen wij in het jaarverslag van 1893, dat Pastoor Frie den Heer C. Ulder, kapelmeester van de militaire muziekcorpsen bedankt, die kosteloos wekelijks overkomt om den jongens te leren spelen. De Paters Salezianen gaven hun lessen in de Spaanse taal, en namen het werk van Pastoor Frie volledig over. Zij hebben dat volgehouden tot 1917, toen de Italiaanse Regering vele Salezianen opriep om in de oorlog als aalmoezeniers en ziekenverplegers dienst te doen.

De Fraters van Tilburg begonnen hun taak in 1917.

Het werk werd toen toevertrouwd aan de Fraters van Tilburg. Dezen bleven nog drie jaren werkzaam te Santa Rosa, totdat de toenmalige Apostolisch Vicarius van Curaçao, Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mons. Michaël G. Vuylsteke (1910-1930) hun het gebouw Scherpenheuvel aanbood. Het weeshuis „San Hosé" werd overgedragen aan de Zusters van Schijndel, die zich zouden belasten met de meisjes welke tot dan toe in het weeshuis Habaai waren. De Fraters kozen een nieuwen Patroon „St. Vincentius". Scherpenheuvel was gebouwd als seminarie voor de vorming van Venezolaanse priesters, welk seminarie na enkele jaren was opgeheven.

Enige bijgebouwen moesten nog afgewerkt worden. Voor het overige behielp zich ieder zo goed en kwaad als mogelijk was, aangezien men enkel de hoogst noodzakelijke meubels uit Santa Rosa had medegenomen.

De machines waren mee verhuisd maar zij waren verouderd en hadden veel geleden, zodat men naar nieuwe moest omzien. En alles wat nodig was, kwam er ook, dank zij der krachtige en wijze leiding van Frater M. Radulphus. Nu ging het snel vooruit. Van het begin af had men zich moeten handhaven met giften, later was er een kleine gouvernements-subsidie bijgekomen; dit laatste verbeterde in 1920 toen Gouverneur Oscar L. Helfrich (1919-1921) door Besluiten de Voogdij-regeling instelde, welke later door Gouverneur Dr. Nicolaas J. L. Brantjes (1921-1927) wettelijk werd vastgesteld.

In 1923 ging alles echter reeds zo voorspoedig, dat men de royale begunstigers kon bedanken voor al hetgeen zij gedaan hadden, en dat men van verdere bijdragen kon afzien. In 1927 hadden kleine verbouwingen plaats.

Het oorspronkelijke gebouw bestond namelijk uit drie vleugels, waar tussen twee kleine open ruimten; bij gebrek aan voldoende speelgelegenheid voor de jongens moest de middel-vleugel worden afgebroken om de tegenwoordige grote speelplaats te krijgen.

Van 1936 tot 1938 geschiedde de grote verbouwing, waarbij de prachtige kapel werd gebouwd, een grote afdeling voor de Fraters zelf, die tot dan toe als woning een oud landhuis hadden; er kwamen nieuwe klaslocalen, keuken, ontspanningslocaal, eetzaal en speelplaats voor kleine jongens. Met trots kan Frater M. Radulphus op de voltooiing van dit werk neerzien. De bestaande ambachtsgelegenheden zijn blijven staan en nog vermeerderd met een drukkerij en wasserij. De timmerwinkel is een der beste van ons eiland; de schoenmakerij dient meer voor eigen gebruik en is nu voornamelijk stoffeerderij voor auto-bekleding; de oude smederij, waar men hoefijzers en ijzeren wielbanden maakte en paarden besloeg, is nu een onderdeel van de herstellingsplaats van auto's; de schilderwinkel is uitgegroeid tot een auto- en meubelspuiterij.

Van het begin af der overneming heeft de geestelijke leiding berust in handen van een Pater, die vanuit Santa Rosa of Janwé zijn taak vervulde; sedert de laatste jaren heeft men een Rector, die nauwer aan het Gesticht verbonden is.

R. M.

Nederland.

LANDBOUW - ECONOMISCHE ZAKEN IN SURINAME.

Uit de Memorie van Antwoord van de Surinaamse Begroting 1943:

Voor zover de heersende buitengewone tijdsomstandigheden zulks toelieten, heeft het departement van landbouw-economische zaken steeds getracht de tot standkoming te bevorderen van bepaalde industrieën. Zo werd een oliepers uit Amerika besteld, die echter in verband met de oorlogsrestricties in dat land tot heden worden geleverd. Deze pers zou aan particulieren, die zich daartoe bereid verklaard hadden, in exploitatie zijn gegeven tegen een matige vergoeding. Voorts werd een ananasproefveld met meer dan 50.000 planten na een 4 jarig experiment aan een particulier concern afgestaan, dat zich o.m. de conservering van ananas ten doel stelt.

Bij de kleine landbouwers werd voortdurend erop aangedrongen meer voedselgewassen aan te planten, terwijl dit ook gestimuleerd werd door steunopkoop van bepaalde landbouwproducten bij stagnatie van normale afzet. Over het algemeen kon de productie dan ook op bevredigende wijze voorzien in de locale behoeften.

Slechts door seizoensomstandigheden ontstond een tijdelijke schaarste aan groenten.

De hogere prijzen, toen betaald, werden beschouwd als een stimulans voor productievermeerdering, zodat van overheidswege niet prijsregelend werd opgetreden.

Wat de opmerking over de landbouwvoorlichtingsdienst betreft, ook de Gouverneur zou gaarne over meer lanbouwleraren (consulenten) wensen te beschikken dan thans het geval is. Het is echter niet mogen gelukken, de hand te leggen op een voldoend aantal geschikte krachten.

Wel zijn er twee landbouw-assistenten aangesteld en is het aantal handlangers vermeerderd, waardoor het contact met de landbouwers vergroot kan worden. Bovendien zijn in de verschillende districten meer demostratielocalen ingericht, waar de landbouwconsulent of leraar op bepaalde dagen zitting houdt ter voorlichting.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Te Ommen heeft de N.S.B. een school voor beroeps-jeugdleiders geopend.

— Nederlandse nieuwgeborenen mogen — op uitdrukkelijk decreet — niet meer Franklin of Winston worden genoemd.

— Vijfhonderd beste Nederlandse stieren en een groot aantal melkkoeien zijn naar Spanje gezonden in ruil voor gedroogde vruchten voor...... Duitsland.

— De Duitse leegroving van Nederland heeft de Nederlandse veestapel tot nu toe met 37 procent verminderd en de qualiteit van de rest in ontstellende mate doen afnemen door gebrek aan behoorlijk voer.

— In „Volk en Vaderland" van 16 October schrijft de N.S.B.-er Arnold Etman: „Is de Nederlandse jeugd nationaal-socialistisch? Het antwoord moet beslist ontkennend luiden."

— Een groot aantal Nederlandse dagbladen zal op 1 Januari ophouden te verschijnen. De „Gelderlander" en de „Bussumsche Courant" zijn thans reeds opgeheven.

— De uitgeverij J. H. Gottmer te Haarlem heeft een „romanprijsvraag 1943" uitgeschreven. Prijzen: ƒ 12.500, ƒ 7500; ƒ 5000 en ƒ 1500.

— Tot dirigenten van de Haarlemse Orkestvereniging zijn benoemd Marinus Adam en Drs. Arend Koole.

— Tot leider van het Gilde voor Bouwkunst enz., is benoemd Dr. Ir. G A. C. Blok te 's Gravenhage.

— Tot Officier van Justitie in Den Haag is benoemd Mr. P. R. Blok.

— Dr. J. Ondersteyn, Norbertijn, is benoemd tot abt van de Norbertijner Abdij te Heeswijk (Noord Brabant).

— Ir. Ten Bokkel Huinink heeft een plan ontworpen om de Waddenzee droog te leggen door dijken te bouwen tussen de eilanden. De kosten zouden 33 millioen gulden bedragen.

— Het Nederlandse Bijbelgenootschap heeft zich zelf, op last van de Duitsers, ontbonden.

— Gouden Engelse sovereigns worden op de Nederlandse Zwarte Markt tegen de viervoudige waarde verhandeld.

SAMENWERKING BRITS GUYANA EN SURINAME.

Aan de Memorie van Antwoord van de Surinaamse Begroting 1943 ontlenen wij het volgende:

Met de uit Brits-Guyana overgekomen commissie werd besproken de mogelijkheid van een grotere economische samenwerking tussen Suriname en de Brits-Westindische gebiedsdelen, bestaande o.m. uit de wisseling van producten van landbouw en veeteelt, waarvan in het biezonder kunnen worden genoemd rijst; groenten en vruchten, een en ander beschikbaar te stellen door Suriname, tegenover cocosolie en slachtvee, waarvan levering door Brits-Guyana werd verzocht.

De besprekingen droegen een oriënterend karakter en bindende besluiten werden niet genomen.

Hoewel de onderhandelingen nog niet zijn beëindigd, laat het zich niet aanzien, dat resultaten van betekenis zullen worden bereikt, aangezien Suriname noch Brits-Guyana over belangrijke overschotten als daarvoor nodig zouden zijn, blijken te kunnen beschikken.

BUITENLAND.

DE R.K. KERK IN ZUID AMERIKA.

In „Tablet" schrijft Frans van Cauweleart een interessant stuk over wat hij waarnam op zijn reis door Zuid Amerika. Reeds kort na de komst der Spanjaarden bloeiden de kloosters op: van de Dominicanen te Lima, van de Franciscanen te Quito en Mexicostad, van de Augustijnen te Acolinan (Mexico). Prachtige kerken verrezen: van de Jezuïeten te Quito, de cathedaal te Puebla. De hogeschool van Sint Mareus te Lima, waar sedert 1551 onderwezen wordt. En de eerbied die men hiervoor moet hebben klemt te meer als men thans nog het beschavingswerk ziet als gevolg van een betrekkelijk gering aantal kolonisten. De ziel van Zuid Amerika is volkomen katholiek gebleven, al heeft een deerniswekkend gebrek aan priesters een betreurenswaardige toestand doen ontstaan. In de steden gaat het nog, maar op het platteland is het niet rooskleurig. Alleen **Chili, Uruguay** en **Costa Rica** hebben voldoende priesters.

In Peru en **Mexico** is slechts één priester op 6000 zielen. In **Argentinië** is het nog slechter gesteld, daar werkt één priester voor 8.571 zielen. **In Brazilië komen** 9.528 zielen ten laste van één priester.

Het slechts is **Guatemala** eraan toe, waar één priester voor 25.396 zielen staat; in dit laatste land komen streken voor, waar één priester de zielzorg over 100.000 mensen heeft. Ter vergelijking geeft Frans van Cauwelaert in het Engelse blad de cijfers van Engeland en Wales, waar op elke 400 katholieken één priester is.

DE DOOD VAN LUCHTMAARSCHALK ITALO BALBO.

Edward Kennedy seint uit Caïro:

De Associated Press is thans in staat het ware verhaal weer te geven van een der geheimzinnigheden van deze oorlog: de dood van den Italiaansen Luchtmaarschalk Italo Balbo. Het verhaal is afkomstig van iemand, die het op 20 Juni 1940 te Tobruk meemaakte. Deze berichtgever zegt, dat dit ongeval noch te wijten was aan vijandelijke actie, noch aan verraad van de zijde der fascisten, doch slechts een oorlogsongeval betrof. Hij zegt, dat hij het vliegtuig van Balbo in vlammen zag neerstorten, nadat het getroffen was door het Italiaanse afweervuur, hetwelk op geheimzinnige wijze was afgevuurd. Dit verhaal werd door anderen bevestigd, die zich in diezelfde tijd te Tobruk bevonden. De Italianen maakten toentertijd bekend, dat Balbo op „het veld van eer" het leven gelaten had, neergeschoten door een Brits vliegtuig. De Britten maakten bekend, dat men hierover geen bericht had. Aldus luidt het ooggetuige-verslag over Balbo's dood:

„Balbo en zijn gezelschap, waaronder zich Graaf Florio, zijn schoonzoon, en Lino Balbo bevonden, werden uit Derna verwacht in een Avoia-toestel. Plotseling verschenen er Britse Blenheims, die de haven van Tobruk bombardeerden. Korte tijd nadat de Blenheims waren verdwenen, daagde het vliegtuig van Balbo op, hetwelk door de verdedigers werd aangezien voor een van de Blenheims, die was teruggekeerd. De kanonnen van de kruiser „San Gorgio", die in de haven lag, openden het vuur en wij zagen het vliegtuig in vlammen gehuld op het strand neerstorten. Balbo werd slechts herkend aan een zilveren sigarettenétui, welk hem door Goering was geschonken. Hij werd in Tripoli begraven, doch het is mogelijk, dat het lijk later naar Italië is overgebracht." De kruiser „San Gorgio" was korte tijd voor dit plaats had op het strand gezet, als gevolg van een torpedo, die door een vliegtuig van de Royal Airforce was afgeschoten en was veranderd in een onbewegelijk luchtverdedigingsfort.

Zijn wrakstukken kunnen nog in de hevig gebombardeerde haven van Tobruk gezien worden.

Lucht-commodore Raymond Collishaw, die toentertijd het bevel voerde over de Royal Airforce in de woestijn, liet een krans vallen boven het afgebrande vliegtuig van Luchtmaarschalk Balbo als een huldeblijk van den enen strijder aan den ander, daar hij Balbo vóór de oorlog zeer goed gekend had." (Caïro, (AP) 2.12).

ER ZIJN MEER STADJES GELIJK LIDICE.

De woede en wraaklust der Nazies neemt in Joegoslavië meer en meer toe. Toen de Joegoslavische guerrilla's onlangs een Duitse troepentrein vernietigden, namen de Nazies wraak in 4 dorpen. Ale mannelijke bewoners, die zij er vonden, werden neergeschoten.

BRITSE DIPLOMAAT BIJ H. STOEL.

Hugh Montgomery, raadsman van het Britse Gezantschap bij de H. Stoel, is in Vaticaanstad aangekomen.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Do., 3 Dec.

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel 304, Louise de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 398, Beatrixlaan 16.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431

SINT NICOLAAS KOMT OP BEZOEK.

In Sociëteit Groot Kwartier.

Wij kunnen den kinderen van alle leden van de Sociëteit Groot Kwartier mededelen, dat wij bericht hebben ontvangen van St. Nicolaas, waarin wordt aangekondigd, dat hij op Zaterdag 5 December as. onze club zal komen bezoeken en dat hij voor alle kinderen, tot en met 12 jaar, een cadeautje heeft mede gebracht.

De goede oude Sint zal om ongeveer 15.15 uur in de club arriveren. De kinderen worden verzocht om 15 uur aanwezig te zijn, zodat er voor die tijd nog enige liedjes gerepeteerd kunnen worden, waarmee wij St. Nicolaas dan kunnen verwelkomen. Daar Hij het ontzettend druk heeft, zal hij om ongeveer 17.30 uur weer moeten vertrekken.

Hij verwacht alle kinderen in de club daar hij geen tijd heeft, om den kinderen, welke niet komen, de cadeautjes thuis te brengen. Dus kinderen, al ben je van het jaar een keertje stout geweest komt dan toch maar en belooft St. Nicolaas in het vervolg beter op te passen. Ook de ouders zullen natuurlijk welkom zijn.